

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การอ่านวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น
จากเรื่องที่อ่าน

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนียด
ครูวาสนา โพธิวงศ์

กิจกรรม “วิเคราะห์แสดงความคิดเห็น”

คนที่รู้จักพอ
ใช้ชีวิตธรรมดา

เป็นสุขหนอไร้ปัญหา
ยึดปรัชญาความพอเพียง

“ครอบครัวพอเพียง” ภาษาพาที ชั้น ป.๕ หน้า ๑

“พออยู่ พอมี พอกิน พอใช้”

คำถามแสดงความคิดเห็น

คำถาม : นักเรียนคิดว่าการวิเคราะห์
และการแสดงความคิดเห็นคืออะไร

การอ่านวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น
จากเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

- บอกหลักการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นได้
- เขียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ได้อ่านได้
- นำข้อคิดไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

เนื้อหาและกิจกรรมในวันนี้

- ความหมายของการวิเคราะห์และการแสดงความคิดเห็น
- หลักการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
- กิจกรรม “คิดวิเคราะห์เจาะความคิดเห็น”

การวิเคราะห์ หมายถึง ใคร่ครวญ
แยกออกเป็นส่วนต่าง ๆ เพื่อศึกษา
การวิเคราะห์คืออะไร
ให้ถ่องแท้ เช่น วิเคราะห์ปัญหา
วิเคราะห์ข่าว วิเคราะห์เหตุการณ์

การแสดงความคิดเห็น
คืออะไร

หลักการวิเคราะห์และการแสดงความคิดเห็น
จากเรื่องที่มีอ่านมีอะไรบ้าง

อภิปรายเพื่อสร้างองค์ความรู้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจับกลุ่มอภิปรายความรู้
ในหัวข้อ “การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น
จากเรื่องที่อ่าน” โดยสรุปเป็นแผนภาพความคิด

เวลา ๑๐ นาที

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

การอ่านวิเคราะห์เป็นการอ่านในใจ เป็นการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง ผู้อ่านต้องเตรียมตัวในการอ่าน ดังนี้

๑. **ขั้นเตรียมการอ่าน** เป็นขั้นที่สำคัญในการสร้างความเข้าใจเรื่อง ผู้อ่านควรปฏิบัติ ดังนี้

๑.๑ อ่านชื่อเรื่อง สังเกตภาพ (หากมีภาพประกอบ) อ่านบทนำเรื่องเพื่อรู้ที่มาของเรื่องและ ทบทวนตนเองว่ามีความรู้เดิมในเรื่องที่อ่านอย่างไร

๑.๒ อ่านคำยากในเรื่อง เพื่อทำความเข้าใจความหมาย รู้ความหมายคำยากนั้น ๆ

๑.๓ ตั้งจุดประสงค์การอ่าน ว่าอ่านเพื่อความบันเทิง อ่านเพื่อหาความรู้ อ่านเพื่อวิเคราะห์ อ่านเพื่อสรุปความ และอ่านเพื่อพูดหรือเขียนแสดงความคิดเห็น

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

๒. ชั้นอ่านในใจ มีขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ อ่านสำรวจและตั้งคำถาม เป็นการอ่านเร็วแล้วตั้งคำถาม “ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร”

๒.๒ อ่านเรื่องอีกครั้งเพื่อจับประเด็นสำคัญ หารายละเอียดของเรื่อง หาเหตุและผลของเหตุการณ์ ลำดับเรื่องราว แล้วตอบคำถามอีกครั้ง

๒.๓ ตอบคำถามและทบทวนคำตอบจากเรื่องที่อ่าน

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

๓. ขั้นตอนกิจกรรมหลังการอ่าน

๓.๑ อ่านเรื่องซ้ำอีกครั้ง

๓.๒ เขียนแผนภาพโครงเรื่องและอภิปรายแนวทางการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

๓.๓ เขียนวิเคราะห์และเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

๓.๔ ควรวิเคราะห์ด้วยเหตุและผล เพื่อให้มีความน่าเชื่อถือในการแสดงความคิดเห็น

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

การวิเคราะห์และเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

๑. การวิเคราะห์เรื่อง โดยพิจารณาจาก
 - ๑.๑ ผู้เขียนเรื่องมีจุดประสงค์ในการเขียนอย่างไร
 - ๑.๒ เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความเป็นเหตุเป็นผลหรือไม่ มีคุณค่าและข้อคิดอย่างไร
๒. ควรร่างการเขียนแสดงความคิดเห็นก่อนเสมอ
๓. การเขียนแสดงความคิดเห็น จะต้องกล่าวถึงข้อเท็จจริงก่อนแล้วจึงกล่าวถึงความคิดเห็น
๔. ผู้เขียนต้องมีมารยาทในการเขียน ไม่ใช่ถ้อยคำรุนแรง
๕. ผู้เขียนควรอ่านและแก้ไขปรับปรุงสำนวนภาษาของตนเอง รวมทั้งการตรวจตัวสะกดการันต์

๖. ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษา
รวมทั้งตรวจทานการเขียนสะกดคำ

๑. อ่านจับใจความสำคัญเพื่อ
ให้เข้าใจจุดประสงค์ของเรื่อง

๕. มีมารยาทในการเขียน
ต้องใช้ถ้อยคำที่สุภาพ

หลักการวิเคราะห์
และแสดงความคิดเห็น

๒. วิเคราะห์ว่าเรื่องนั้น
เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

๔. กล่าวข้อเท็จจริงก่อน แล้วจึง
นำเสนอความคิดเห็นของตนเอง

๓. ควรเขียนแบบร่างการวิเคราะห์
และแสดงความคิดเห็น

ตัวอย่าง

การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น
จากเรื่องที่อ่าน

เรื่อง ปัญหาผู้คนขาดระเบียบวินัย

ปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาต่าง ๆ มากมาย หลายปัญหาเกิดจากผู้คนขาดวินัย เช่น การทิ้งขยะไม่เลือกที่ ทำให้บ้านเมืองสกปรก ไม่เคารพกฎจราจร ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ทำให้เสียเวลา สูญเสียทรัพย์สิน แม้ว่าจะมีการติดคำขวัญรณรงค์ไว้ตามที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องเตือนสติ แต่ก็ไร้ผล

เรื่อง การสร้างวินัยให้แกตนเอง

การมีวินัยในตนเอง จะต้องสร้างตั้งแต่ยังเด็ก โดยการอบรมสั่งสอนทั้งที่บ้านและโรงเรียน เพื่อให้เด็กเห็นความสำคัญของการมีระเบียบวินัย เช่น การประหยัดอดออม การตรงต่อเวลา การมีจิตอาสา การปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง การรู้จักรักษาความสะอาด ฯลฯ

คำสอนของพ่อเรื่อง การทำความดี

การทำดีนั้นทำยากและเห็นผลช้า แต่ก็จำเป็นต้องทำ เพราะหาไม่ความชั่ว ซึ่งทำได้ง่าย จะเข้ามาแทนที่ และจะพอกพูนขึ้นอย่างรวดเร็วโดยไม่ทันรู้สึกตัว แต่ละคนจึงต้องตั้งใจ และเพียรพยายามให้สุดกำลัง ในการสร้างเสริมและสะสมความดี

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่ผู้สำเร็จการศึกษาที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ สอนอัมพร

๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๕

แหล่งที่มาของข้อมูล <https://www.motorexpo.co.th/special/2236&refer=original>

กิจกรรม “คิดวิเคราะห์ห้เจาะความคิดเห็น”

ให้นักเรียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น
เรื่อง ความรับผิดชอบในการทำงาน

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๗
- ๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน และให้คำแนะนำการทำกิจกรรม
- ๓) ประเมินการอ่านวิเคราะห์และ แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) นักเรียนทำใบงานที่ ๗
- ๒) นักเรียนอ่านวิเคราะห์และแสดง ความคิดเห็นเรื่องความรับผิดชอบ ในการทำงาน
- ๓) เมื่อทำใบงานเสร็จให้นักเรียนส่ง ที่ครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านวิเคราะห์และเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่กำหนดให้

เรื่อง ความรับผิดชอบในการทำงาน

ความรับผิดชอบในการทำงานเป็นคุณธรรมที่จะสร้างผลสำเร็จของงาน หากใครไม่มีคุณธรรมข้อนี้ก็ทำงานไม่สำเร็จ ผู้ที่มีความรับผิดชอบในการทำงานจะต้องมีลักษณะดังนี้คือ เอาใจใส่ต่องาน มุ่งมั่นที่จะทำงานให้เป็นผลสำเร็จ รู้จักวางแผนการทำงาน ขยัน อดทน ไม่ท้อถอยต่อความยากลำบาก และอุปสรรคต่าง ๆ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ค้นหาวิธีการทำงานด้วยสติปัญญาให้งานสำเร็จอย่างง่ายและสะดวก รวดเร็ว ผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อการทำงานต้องรู้จักอบรมบ่มนิสัยตนเอง หัดทำงานง่าย ๆ ก่อน แล้วค่อย ๆ ยากขึ้น มีจิตใจมุ่งมั่นต่อการทำงาน ให้เสร็จ เอาใจใส่ดูแลไม่ละทิ้งงานกลางคัน หากอบรมบ่มนิสัยตัวเองเช่นนี้ ก็จะเกิดความรับผิดชอบในงานขึ้นเอง

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

๑. ใจความสำคัญ คือ.....

๒. เขียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ ดังนี้

.....
.....

๓. การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตรจริง

.....
.....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

การวิเคราะห์และเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

๑. การวิเคราะห์เรื่อง โดยพิจารณาจาก
 - ๑.๑ ผู้เขียนเรื่องมีจุดประสงค์ในการเขียนอย่างไร
 - ๑.๒ เนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความเป็นเหตุเป็นผลหรือไม่ มีคุณค่าและข้อคิดอย่างไร
๒. ควรร่างการเขียนแสดงความคิดเห็นก่อนเสมอ
๓. การเขียนแสดงความคิดเห็น จะต้องกล่าวถึงข้อเท็จจริงก่อนแล้วจึงกล่าวถึงความคิดเห็น
๔. ผู้เขียนต้องมีมารยาทในการเขียน ไม่ใช่ถ้อยคำรุนแรง
๕. ผู้เขียนควรอ่านและแก้ไขปรับปรุงสำนวนภาษาของตนเอง รวมทั้งการตรวจตัวสะกดการันต์

๖. ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษา
รวมทั้งตรวจทานการเขียนสะกดคำ

๑. อ่านจับใจความสำคัญเพื่อ
ให้เข้าใจจุดประสงค์ของเรื่อง

๕. มีมารยาทในการเขียน
ต้องใช้ถ้อยคำที่สุภาพ

หลักการวิเคราะห์
และแสดงความคิดเห็น

๒. วิเคราะห์ว่าเรื่องนั้น
เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

๔. กล่าวข้อเท็จจริงก่อน แล้วจึง
นำเสนอความคิดเห็นของตนเอง

๓. ควรเขียนแบบร่างการวิเคราะห์
และแสดงความคิดเห็น

สรุปการทำกิจกรรม

การอ่านวิเคราะห์และ
แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

๑. **ใจความสำคัญ** คือ ความรับผิดชอบในการทำงานเป็นคุณธรรมที่จะสร้างผลสำเร็จของงาน งานจะสำเร็จได้นั้นต้องมีการวางแผน อดทน และขยันทำงานด้วยความมุ่งมั่น

๒. **เขียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ ดังนี้**

ในการทำงานจะต้องเป็นคนเอาใจใส่ต่องาน มุ่งมั่นทำงาน ไม่ท้อถอยต่อความยากลำบากและอุปสรรค เราควรฝึกตัวเองให้มีความรับผิดชอบ และทำงานอย่างมีสติปัญญา เพียงเท่านั้นก็จะทำให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

๓. การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริง

มีความรับผิดชอบในการทำงาน เอาใจใส่ต่องาน มุ่งมั่นในการทำงาน รู้จักวางแผนการทำงาน ขยัน อดทน ไม่ท้อถอยต่อความยากลำบากและอุปสรรคต่าง ๆ หมั่นค้นหาวิธีการทำงานด้วยสติปัญญาให้งานสำเร็จอย่างง่ายและสะดวก

บทกลอนสอนวิเคราะห์

อ่านวิเคราะห์เจาะเรื่องใดให้ถูกต้อง
ผู้อ่านควรมีมุมมองที่สร้างสรรค์
มีเหตุผลมีความรู้ควบคู่กัน
พูดเขียนนั้นใคร่ครวญคิดพินิจความ

(การอ่านวิเคราะห์ : ชลภักดิ์ คงกำเนียด)

คำถามสรุปบทเรียน

การอ่านวิเคราะห์และแสดง
ความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
มีประโยชน์อย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

“การอ่านงานเขียนประเภทคำแนะนำ
และอธิบายขั้นตอน”

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การอ่านงานเขียนประเภทคำแนะนำ
และอธิบายแสดงขั้นตอน
๒. ใบงานที่ ๘ เรื่อง การเขียนแนะนำหรืออธิบายขั้นตอนจาก
แผนภาพโครงเรื่อง

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

